

33 Ο αὐτὸς βασιλεὺς τοῖς πανταχοῦ γῆς Θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις. Θείαν ἐποιησάμεθα διάταξιν οὐδὲν συγχωρούντες οὐδὲ ἀκούσαν γυναῖκα δούλην ἡ εἰενθέρων εἰς σκηνὴν ἡ ὁρχήστραι καθέλκειν οὐδὲ ἀπαλλαγῆναι βουλομένην κωλεῖν ἡ τοὺς ἐγγυητὰς τοὺς ἀντῆς ὡς ὑπέρ αὐτοῦ τούτου χρυσίον ὅπτον ὁμολογήσαντας ἀπαιτεῖν. Ἄλλ' εἴ τι τοιοῦτο γένοιτο, κωλύεσθαι ταῦτα παρὰ τε τῶν λαμπροτάτων τῶν ἐπαρχῶν ἀρχόντων καὶ παρὰ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι Θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων διεταξάμεθα δόντες ἀδειαν τοῖς Θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις ἄμα τῷ λαμπροτάτῳ τῆς ἐπαρχίας ἀρχοντι καὶ ἀκοντας ἀγειν πρὸς ἑαυτοὺς τοὺς βιαζόμενους ἡ τοὺς ἀπαλλάττεονται τῆς ἐργασίας κωλύοντας καὶ δημοσίαν μὲν ἀντῶν ποιεῖν τὴν οὐσίαν, ἐκείνους δὲ τῆς πόλεως ἔξελαύνειν. Εἰ δὲ ὁ τὴν ἐπαρχίαν ἴδινων αὐτὸς ὁ βιαζόμενος εἴη ἡ τὴν ἐν τῆς εἰρημένης ἐργασίας ἀπαλλαγῆν κωλών, δίδομεν ἀδειαν καὶ μόνοις τοῖς Θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις προσιέναι τὴν ταῦτα πάσχονταν ἡ τὸν αὐτῆς ἐγγυητήν, τοὺς δὲ ἐναρτιοῦσθαι τῷ τὴν ἀρχὴν ἔχοντι καὶ μὴ συγχωρεῖν ἀδικεῖν ἡ, εἴ μὴ γένοντο πρόδος τοῦτο ἵκανοι, μηνύειν εἰς τὴν βασιλείαν, ὥστε ἐξ ἥμαντην προσίκουσαν ἔξενεκθῆναι ποιηήν, τῶν ἐγγυῶν καθάπτας ἱνομένων καὶ τῶν ἐγγυητῶν ἀξιμίων φυλαττομένων· ἀδειαν δίδοντες ταῖς ἀπαλλαττομέναις τοιαύταις γυναιξίν εἰενθέρωις καὶ εὐγενέσιν οὐσίαις πρὸς γάμου χωρεῖν ὑόμιμον, καν̄ εἰ τυγχάνοιεν ταῖς σεμνοτάταις ἀξίαις οἱ ταῦτα λαμβάνοντες κεκομημένοι, μηρέτι δεομέναις βασιλικῆς ἀντιγραφῆς, ἄλλα κατ' ἔξουσίαν τὸν γάμον πραττούσαις, γαμικῶν μεντοι συμβολαίων ἐκ τρόπου παντὸς μεταξὺ αὐτῶν γινομένων· τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τῶν θυγατέρων τῶν (1) σκηνικῶν διαταξάμενοι. Τὴν μὲν οὖν εἰρημένην διατάξιν οὐδὲν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ τῶν πασῶν διατάξεων τούτου δῆ τον τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας ἐπωνύμου βιβλίου πρὸς τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς ἀντιγεγραμμένην τεθείκαμεν. Ἐπειδὴ δὲ ἔχοντι διὰ τῆς παρούσης νομοθεσίας καὶ ὑμῖν τοῖς πανταχοῦ γῆς Θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις ταῦτα ποιῆσαι φανερά, διὰ τοῦτο συνελόντες τὰ κατ' ἐκείνην ἀφηγήσει πλατυτέρᾳ νομοθετηθέντα τήνδε τὴν θείαν διάταξιν ποιούμεθα καὶ πρὸς ὑμᾶς, ὅπως τὴν ιερατικὴν διασώζοντες σεμνότητα καὶ σωφροσύνης ἀντεχόμενοι ταῦτα φιλάττοιτε, τότε ἐκ τοῦ μεγάλου Θεού δέοις καὶ βασιλικὴν ἀγανάκτησιν, εἴ τι τούτων παραβαίητε, λογιζόμενοι. D. k. Nov. Constantinopoli dn. Iustiniiano pp. A. IIII et Paulino vc. cons. [a. 534]

id est:

Idem A. religiosissimis ubique terrarum constitutis episcopis.

Sacram constitutionem fecimus, qua cunctos vetuimus
vel invitam mulierem servam sive liberam in scaenam vel orchestram
trahere vel discedere volentem prohibere vel fideiussores eius,
qui hac de re certum auri modum promiserunt, convenire.

1 ¶ Sed si tale quid fiat, id a clarissimis provinciarum rectoribus et
a religiosissimis civitatum episcopis prohibendum esse iussimus,
licentiam dantes religiosissimis episcopis cum clarissimo provinciae
rectore eos qui vim adhibuerint vel recedere ab eo quaestu prohibuerint
etiam invitatos ad se pertrahendi et substantiam quidem eorum publicandi,
ipsos autem e civitate expellendi.

2 ¶ Si vero ipse provinciae rector sit is qui vim faciat vel, quominus
a dicto quaestu abscedant, prohibeat, eam quae haec patitur
vel fideiussorem eius etiam solos religiosissimos episcopos adire
permisimus: hi se opponant magistratui neve iniuriam fieri permittant:
quod si facere non valent, referant ad imperatorem, ut a nobis competens
poena infligatur, fideiussoribus penitus liberandis et fideiussionibus
inutilibus redditis: talibus praeterea mulieribus licentiam damus sive
libertinis sive ingenuis legitimum matrimonium contrahere, etiamsi
summis dignitatibus praediti sint qui eas ducunt, ut non amplius opus
sit imperiali rescripto, sed libero arbitrio matrimonium ineant,
nuptialibus tamen instrumentis omnimodo inter eos celebrandis:
eadem etiam de filiabus scaenicarum statuimus.

3 ¶ Memoratam igitur constitutionem ad publicos magistratus datam
etiam in quinto libro omnium constitutionum huius codicis nostrae
pietatis nomine insigniti posuimus.

4 ¶ Quoniam autem necesse erat per praesentem legem et vobis qui
ubique terrarum estis religiosissimis episcopis ea palam fieri,
ideo quae in illa pluribus verbis constituta sunt brevi comprehendentes
hanc sacram constitutionem et ad vos direximus, ut sacerdotalem
gravitatem retinentes et continentiae studiosi haec observetis
consideratione tam magni dei metus quam imperialis indignationis,
si quid horum violaveritis.